

8.4.50, שבת

נמשך הוויכוח על דברי - יותר מאשר על דברי, אמש עשו אחי חשבון על

דברי בכנסת נגד ההתיישבות העובדת על אי הענותה לצרכי העליה.

בארבע עניתי ובשש יצאתי לה"א.

בשמונה וחצי הספקתי לשמוע ברדיו סילוף הודעתי בכנסת. אמרתי

שהמפלגה חכנס חברינו מההתיישבות העובדת לדון על קליטה עולים ועל הקמת

גדורים חלוצים, הרדיו הודיע בשמי כאילו הממשלה חכנס צירים פכל צורות

ההתיישבות למטרות הנ"ל.

9.4.50, יום א', כב' ניסן

ראשי פרקים מהכניח ארבע השנים לפי הצעתו של א.ל. גרינבוים.

תקציבות	1950	1951	1952	1953
(1) מפרנסים	73.000	94.000	115.000	144.000
(2) שטח מעובד	2.869.000	3.461.000	4.365.000	4.979.000
מזה שלחין	345.000	407.000	523.000	704.000
חוספת שטח לשנה	1.000.000	592.000	904.000	614.000
חוספת שלחין כל שנה	48.000	62.000	116.000	181.000
(3) תפוקה	58.700.000	74.500.000	92.600.000	113.100.000
(4) הכנסות	30.400.000	39.900.000	50.100.000	61.900.000

1953	1952	1951	1950	
23,300,000	21,900,000	16,900,000	15,100,000	(5) השקעה
3,800,000	3,300,000	3,100,000	2,900,000	מזה בבניה
9,300,000	9,000,000	6,700,000	2,100,000	מזה בציור
4,200,000	7,100,000	6,100,000	6,700,000	מזה יבוא
5,100,000	1,900,000	600,000	400,000	ציור מקומי
11,400,000	10,100,000	8,700,000	7,300,000	(6) יבוא ליצור השוטף
11,000,000	8,800,000	7,000,000	5,900,000	(7) יצוא
				(8) תצרוכת מזון למי מקורות האספקה
59,400,000	49,900,000	40,700,000	32,400,000	א' מהתקלאות (במחירי השוק)
62,100,000	53,400,000	47,700,000	42,100,000	מהחרושת (במחיר הטפצל)
9,000,000	11,720,000	11,480,000	11,160,000	מיבוא (מחירי המ"ף)
900,000	1,100,000	1,100,000	1,100,000	מכס
46,450,000	41,460,000	37,200,000	32,380,000	מחח המחיר (הוספת מסחר והובלה)
178,250,000	156,580,000	138,270,000	119,140,000	מ"ה
				(2) תצרוכת לראש (בל"י) מתקלאות
33	31.2	29.1	27.0	
34.5	33.4	34.1	35.1	מחרושת
5.0	6.7	8.2	7.3	מיבוא
0.5	0.7	0.8	0.9	מכס
26.0	25.9	26.6	27.0	מחח מחירים
99.0	97.9	98.8	99.3	מ"ה תצרוכת מזון

1953	1952	1951	1950	ג) באחוזים
33.3	31.9	29.5	27.2	מחלקאות
34.8	34.1	34.5	35.2	מחשבת
5.1	6.8	8.3	9.4	מיבוא
0.5	0.7	0.8	0.9	מכס
26.3	26.5	26.9	27.2	מתח מחירים
100	100	100	100	

2. חרושת

121.800	108.400	98.400	85.600	1. מספר עסוקים
293.8	253.9	219.7	184.7	2. הפוקה ברוטו (במיליון ₪)
119.6	103.4	87.8	72.0	3. הכנסה ברוטו (ערך מוסף)
49.6	44.9	40.6	35.6	4. יבוא ליצור שוטף
22.2	17.1	13.2	9.4	5. יצוא
19.1	20.1	15.1	15.6	6. השקעה ברוטו
7.6	6.4	5.7	4.8	7. פחות בלאי
11.5	13.7	9.4	10.8	8. נשאר: השקעה נטו
2.7	3.6	2.6	3.1	9. הוסף: מלאי חברים
14.2	17.3	12	13.9	10. השקעה נטו
				11. מתוך השקעה ברוטו (6)
2.82	3.0	2.37	2.04	חוספת בנינים
7.8	9.6	5.9	7.5	חוספת ציוד מיבוא
7.0	6.0	5.7	5.2	" מיצור מקומי

ס"ה	1953	1952	1951	1950	
					ג. בניה (במיליון ל"י)
280	100	80	60	40	1. דיור
25.5	8.9	7.0	5.5	4.1	2. בנינים צבוריים
41.3	12.9	11.8	9.4	7.2	3. בניני מסק
12.0	3.0	3.0	3.0	3.0	4. עב"צ:זכבישים
17.0	4.0	4.0	4.0	5.0	השקאה ומים
10	3.8	3.0	2.0	1.2	פיתוח נמלים
5.6	1.2	1.5	1.5	1.4	פחוח רכבות
10.5	2.5	2.1	2.6	3.3	אחרות
55.1	14.5	13.6	13.1	13.9	ס"ה עב"צ
401.9	136.3	112.4	88.0	65.2	5. סך הכל בניה
	90.000	69.000	52.000	38.000	6. אסוקים בבנין ועב"צ
	136.3	128.6	112.4	104.3	7. יבוא ויצוא: יבוא
	63.7	48.3	36.5	25.2	יצוא
	72.6	80.3	75.9	79.1	עודף יבוא על יצוא

לפי הערכת הלשכה הסטטיסטית היו במחצית 1949

14.8	47.000	מגרנסים בחקלאות
24.9	79.000	בחקלאיה ומלאכה
6.9	22.000	בבנין ועב"צ ועבודות ציב.
6.9	22.000	בהובלה ותחבורה (כולל דואר וטלגרף)
19.2	61.000	במסחר וכספים
11.3	36.000	במקצועות חפשיים
7.5	24.000	בשרות פרטי
7.2	23.000	בשרות אזרחי
1.3	4.000	שונים
100.0	318.000	

- וערה בינמשרדית (גרשון זק, דר. גרינבוים, ברנזון, יובלפס, ג.ל. ליפשיץ, ק. מנדלסון, דר. א. מרכוס, א. עמיר, י. פינקלשטיין, דר. א. פורח, ע. גז ארד, - מזכיר) מציעים תכנית פיתוח לשנה.

לפי אומדנת משרד העבודה יש לדאוג להעסקה של 50-55 אלף דורשי עבודה (כיום יש בלשכות העבודה 25 אלף דורשי עבודה). במשך השנה יהיה צורך לקלוט כ-200,000 גמס מיושבי המחנות, העליה הנוספת והרבוז הטבעי.

- הוועדה בדקה התכניות מבחינות אלה: (1) היותן מוכנות לפימוש מיד,
- (2) כושר סיפוקן צרכים חיוניים ורחופים (שיכון, פיתוח, איזורי תעשייה וכדומה),
- (3) קמוץ מטבע זר (גידול גרעינים ללול, פיתוח רכבה), (4) הכנסה מטבע זר

(תחבורה אווירית, ייצור ליצוא), (5) יצירת מקומות עבודה קבועים (תעשייה, חקלאות, דואר), (6) הגברת כוח הייצור, (7) יתגשמו בלי מטבע זר, (8) התקנת הציוד שנקנה בכספי המלווה, (9) חשיבות לאור צרכי העסקה.

הוועדה מיינה הצעות המשרדים לפיתוח: א) השקעות ישירות של הממשלה.

ב) הלוואות ממסלחיות. ג) ערבויות ממסלחיות להשקעות 38.523.500 ל"י (לא כולל כספי המלווה האמריקני), להלוואות 18.670.000 ל"י, לערבויות 3.250.000 ל"י. ומזה במטבע זר: א) 2.180.000 ל"י לצרכי סים, ב) 1,5 מיליון לצרכי בניה לעולים, ג) 3.511.000 ל"י לצרכים אחרים, ס"ה 7.191.000 ל"י במטבע זר,

השקעה	הלוואות	ערבויות	ס"ה	
6.432.500			6.432.500	לתחבורה
3.440.000	5.920.000	3.000.000	12.360.000	לחקלאות
1.390.000	3.100.000		4.490.000	לתעשייה
24.550.000	6.650.000	250.000	31.450.000	לעבודה
2.714.000	3.000.000		5.714.000	לנגב ושונות
38.523.000	18.670.000	3.250.000	60.443.000	

זה ייצור ימי עבודה: משרד התחבורה 666.000, חקלאות 1.719.000, תעשייה

540.000, עבודה 2.245.000, שונות 2.173.000 - ס"ה 7.843.000 (אם נחלק

ל-250 ימי עבודה בשנה הרי זה עבודה ל-31.327 פועלים במשך 250 ימים בשנה).

לזה יש להוסיף לפחות 25% של ימי עבודה בעבודות בלתי ישירות בענפי כלכלה שונים.

לחקלאות: השקעות ישירות: יעור, הכשרת קרקע והרכבת חרובים 2 מיליון ל"י,

הכנסת גזעי בקר לגסוי בשר 0.1, פיתוח מרעה טבעי 0.1, פנינים, החנות, מכונת

וב"ס 0.3, הכנת תכניות השקאה וקידוחים 0.35, מניעת סחף 0.15, פעולות פיתוח

בנגב 0.44 - ס"ה 5.440.000 ל"י.

לעבודתו: שיכון, 40 אלף יחידות 18.5 ל"י (ב"כ האוצר מציע להקטין מכוס זה

ב-3.5 מיליון), מדידה, תכנון וחלוקה של 25 אלף יחידות 0.25, תכנון כפרים
נטושים 0.2, כבישים 5, השתתפות במשקי עזר 0.35, קרן קונסטרוקטיבית 0.25 -
ס"ה 24.55 מיליון ל"י.

להעשיה: פיתוח שטחי העשיה 0.5, הקמת מבני העשיה 0.35, מבני העשיה
בדולים 0.54 - ס"ה 1.390.000 ל"י.

לנגב: עבודות מחקר ועוד 421.000.

שונות: כמה צבורית, בתי משפט, סהר, בתי חולים, מוסדות 2.250.000.

הלוואות ממשלתיות

להעשיה: להעשיה הקיימת 1, להעשיה חדשה 2, משכנתא לבתי העשיה 0.1,
ציוד מהמלווה האמריקני 4.5, כל זה יניע הון פרטי של 12 מיליון וייצור עבודה
בשביל 17 אלף מקומות עבודה קבועים.

להקלאות: לחברת מקורות 2 מיליון, קו מים לנגב מהירקון 0.05; השקאה
בעמק בית שאן 0.03, מפעלי השקאה אזוריים 0.1, שקום הזית ; הלוואה לנטיעות
הדרים 0.05, משתלות לעצי פרי 0.02, משתלות לגפן 0.03, לטפוחות דייב 0.1,
לבנין נמלי דייב 0.025, לבנין בתי קרור 0.1, ס"ה 2.505.000, לנקודת אסאם
חקלאי 0.015, לרשיות מקומות 0.5.

הצעה ועדת הנגב:

1. כביש באר שבע - קורנוב - 58 ק"מ. יש כביש באר שבע עסלוג" עד הפגישה עם
כביש הנפט - 15 ק"מ כביש טוב של אספלט, מכביש הנפט עד למרכז המכשח 25 ק"מ

כביש טוב בלי אספלט. יש לסלול משם קטע חדש באורך של 8 ק"מ עד ההחברות עם הדרך מדרום לקורנוב' - יעלה 75.000 ל"י.

2. החקנת הכביש מקורנוב דרך מעלה עקרבים עין חוצב אילת (199 ק"מ) תעלה 325.000 ל"י.

3. קורנוב - סדום, 31 ק"מ יעלה 350.000 ל"י.

4. שדה אברהם - אילת 53 ק"מ - 425.000 ל"י.

5. באר שבע - ראש זווירה 45 ק"מ - 75.000 ל"י.

6. משדה אברהם עד לכביש באר שבע עסלוב - 50.000 ל"י.

ס"ה לתחבורה יבשתית 1.3 מיליון ל"י.

תחבורה אווירית: השבחת המטלול הקיים 12,000 ל"י, תעלה נגד שטפונות 30.000 ל"י, מסלול תעופה חדש 100.000 ל"י, האורה לשדה התעופה 8,000, ס"ה לתחבורה אווירית 150,000 ל"י.

†

תחבורה ימית: מעגן 300.000 ל"י, מיס: תוי לצנוח מיס מבאר שבע לאילת 60.000 ל"י. צנור מב"ש לקורנוב 250.000, משאבות ומוטורים 30,000 ל"י, קרוחים 100,000, ס"ה מיס 740,000 ל"י.

צנורות לקו ב"ש אילת - 6000 טון, יעלה בערך 400.000 ל"י.

עבודות מחקר:

תחנות מצפה 0.1, מחקר מחצבים 13,000, ממיפוי 12000, מחקר טיב הקרקע 8000, מחקר אקולוגי 10,000, שרות מטרולוגי 3000, מחקר הדייג באילת 10,000, תיכנון איזור הנגב 5000, עבודות מחקר שונות 10,000, ס"ה 171.000.

בנין אכסניה 10,000, הוצאות לתקציב השוטף (6 חדשים) 3,000,

ס"ה 13,000. ס"ה כללי 2,374,000 ל"י, רזרבה של 10% 237,000,

בס"ה 2,611,000 ל"י.

- בא אצלי נזומן. הגיע לארץ לפני ימים אחדים, התנועה באמריקא נחלשת. מבוכה, חוסר מנהיגות. במחלקת המדינה - איבה. הקטולים נעשו לאויבים ולוחצים נגדנו, קשה להגיע להשקיע כספים, תעמולה המבית לא ברוח ציוני. יש להחזיר סילוור. הפעולה הציונית לגולה, בארץ למדינה. לא בא לזה"פ הציוני אלא ללמוד המצב. סבור שהכל חלוי בו - כי אני (דה יורה או די פקטו) ראש העם. מוכן לפי בקשתי לנסח דעתו בכתב ולהגיש לי לעיון.

- רבקה ווינסטיין (רב-סרן) מתאוננת על יחס רע מצד המטה לגדנע. הורידו התקן מ-390 ל-300, ומהם ישתחררו באחד ביולי 50 איש. מגדנע נתגייסו לצבא 1000 איש לצבא, ביקשו מאלה 40 איש כמדריכים לגדנע. המטכל ענה בשלילה. היא חוששת לעקיבא כמפקד גדנע.

היא דורשת: 1) שר הבטחון - אפוסרופוס על גדנע. 2) מעמד גדנע כאחד החיילות, וקציני הדרכה בדרגת מדריכים בצבא. 3) להגדיל התקן עד 390. 4) להעביר לגדנע קצינים לפי דרישה שמית. 5) מפקד לגדנע (או אהרון ערוין, נחמיה בורשטין (בקורס מגדים), או יוסף גולן (בקורס מגדים), או צבי צרנסקו (ראש מטה אצל משה דיין). עקיבא אינו גמיש, לא מתקבל על דעת גדנע, אין לו לוד תנועה. 6) יש בגדנע 18-20.000 נער. בגיל זה יש 60000. אם נשרד החינוך יתן 200 מחנכים, והגימנסיות 100 כפי שנחייבו, והעבודות יתנו 1000 מפקדים - אפשר יהיה לגייס כל הששים אלף. 7) הגישו למטכל תקן - וזה 3 חדשים לא אושר.

היא מציינת לשבח יחס המפקדות.

- הגיע ארז. בידו כל החומר בשביל הספר. דפוס אחדות יסדרו. העבודה תמשך 3 שבועות.

השבוע יגמר ספר י"ב של ברל. יש לסדר נשף ליבנאלי. זכה לכך!

10.4.50, יום ב' כב' ניסן

- גרשון זק: הסכסוך בין פוא"י ובין האגודה בענין "הזרם" לא סודר. רמז הבטיח שויון לפועלי האגודה כמו שיש לפנה"ט, אבל זה לא קוים. אפגוש תחילה שני הצדדים.

ועדה מיוחדת קבעה שחינוך מקצועי סכני שייך למשרד עבודה בשותפות עם משרד התחבורה והחינוך. הוא הדין ביחס לחינוך חקלאי.

דרושה הכשרה לעובדי בנין. הוצע לקחת 1000 עולים לחדשיים ללמד אותם כל מקצועות הבנין. 3 מחזורים (3000 איש) יעלו רבע מיליון ל"י. אין כסף. בלי זה לא יוזל הבנין. יש "שוק שחור" לפועלי בנין.

יש הסכם בין קפלן ואשכול על מסירה כל הבניה לעמידר. לדעת זק וגולדה זה יזיק לבנין. מוטב למסור לאגף השיכון במשרד העבודה, אברר עם קפלן.

- בא אצלי מירלמן ו מארגנטינא. עולים 15-20 חלוצים ארגנטינאים לחודש. יש ההענינות רבה במדינה.

- בא דוליק. מרוצה מאוד משליחותו. הרויח לדבריו 31 מיליון ל"י. במקום 21 מיליון שהאנגלים חבכו - יקבלו רק 3, הרי ריווח של 18. שחררו מהיתרה